

ע"פ 8797/13 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8797/13
ע"פ 8831/13

לפני:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער בע"פ 8797/13 פלוני
והמשיב בע"פ 8831/13

נ ג ד

המשיבה בע"פ 8797/13 מדינת ישראל
והמערער בע"פ 8831/13

ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר
שבע מיום 12.11.2013 בתפ"ח 10269-08-12 שניתן
על ידי כבוד השופטים: ח' סלוטקי, מ' לוי וא' חזק

תאריך הישיבה: כ"ו בכסלו התשע"ה (19.12.2014)

בשם המערער בע"פ 8797/13 עו"ד יחיאל לאמש
והמשיב בע"פ 8831/13

בשם המשיבה בע"פ 8797/13 עו"ד מורן פולמן
והמערער בע"פ 8831/13

בשם שירות המבחן: גב' שושי אלימלך
פסק-דין

עמוד 1

השופט ס' ג'ובראן:

1. ערעור וערעור שכנגד על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטת ח' סלוטקי והשופטים מ' לוי ו-א' חזק) בתפ"ח 10269-08-12 מיום 12.11.2013, במסגרתו הושת על המערער עונש של 6 שנות מאסר בפועל; מאסר מותנה בן שנתיים שלא יעבור למשך שלוש שנים עבירת מין מסוג פשע או עבירת פשע מסוג העבירות האחרות בהן הורשע. בנוסף, המערער חויב לשלם פיצויים למתלוננת 2 בסך 20,000 ש"ח ולכל אחת מן המתלוננות האחרות פיצוי בסך של 10,000 ש"ח.

כתב האישום

2. המערער הורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן בשתי עבירות של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); שבע עבירות של מעשה מגונה לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק; ושתי עבירות של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(2) לחוק. בנוסף, הורשע המערער ב-11 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק; שתי עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 סיפא לחוק; שתי עבירות של שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 420 לחוק; עבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק; פרסום והצגת תועבה (שימוש בגופו של קטין), לפי סעיף 214(ב1) לחוק; פרסום והצגת תועבה (החזקה), לפי סעיף 214(ב3) לחוק; שתי עבירות של הטרדה באמצעות מתקן בזק, לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982; עבירה של ניסיון למעשה מגונה, לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיפים 345(א)(2) ו-25 לחוק; ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא ו-25 לחוק; ועבירה של הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(ב) לחוק.

3. כתב האישום כלל 13 אישומים. האישום השביעי נמחק. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום, המערער לא היה סוכן דוגמניות או בעל סוכנות דוגמניות. בשנת 2010, הוא פתח אתר אינטרנט (להלן: האתר), ובו הציג סוכנות פיקטיבית לאיתור דוגמניות (להלן: הסוכנות). בהמשך, המערער יצר קשר עם נשים שונות ובכללן קטינות והציע להן להצטרף לתחום הדוגמנות והמשחק בטענות כזב. הוא הציג את עצמו כבעל הסוכנות או כעובד בה. לעיתים הציג את עצמו בתור אישה בשם "יעל קפלינסקי" (להלן: יעל) ולעיתים בתור גבר בשם "ניקו קפלינסקי" (להלן: ניקו).

האישום הראשון – במהלך שנת 2007, פנה המערער לד.ג. ילדית 1989 (להלן: מתלוננת 1). הוא הציג את עצמו בתור "ניקו" והציע לה עבודה בתחום הדוגמנות והמשחק. היא הסכימה להיות עמו בקשר ושלחה לו תמונות שלה. המערער דרש ממנה לפתוח חשבון בבנק הדואר בטענה שלשם יעביר לה את המשכורות. מתלוננת 1 העבירה למערער את פרטי חשבון הבנק המלאים ותצלום תעודת הזהות שלה. המערער זייף את תעודת הזהות שלה והזמין על שמה קו אינטרנט וקו טלפון אותם התקין בביתו. לאחר מכן, הוא ביקש ממנה להגיע למלון באשדוד בטענה כי מצא עבודה עבודה. משנכנסה לחדר בו שהה במלון, הוא החל ללטף ולחבק אותה, ונגע בשדיה מתחת לחזייתה, שלא בהסכמתה. כן ניסה להכניס את ידו לתוך מכנסיה.

האישום השני – בשנת 2012, יצר המערער קשר עם א.פ. קטינה ילדית 1994 (להלן: מתלוננת 2). הוא הציג את עצמו בתור "יעל" מהסוכנות והציע לה להצטרף לסוכנות. הוא הסביר לה שמדובר בעבודת פיתוי, במסגרתה היא צריכה לפתות אדם בשם

"ניקו". מתלוננת 2 הסכימה ושוחחה עם המערער בדמות "ניקו" מספר פעמים דרך תוכנת "סקייפ". במהלך שיחות אלה, הוא ביקש ממנה שתעמוד מולו בעירום ותבצע תנוחות בהתאם להנחיותיו, והיא עשתה כן. המערער הקליט וצילם את המתלוננת ללא ידיעתה. בהמשך, מתלוננת 2 נפגשה עם המערער שלוש פעמים בדירתו, כאשר בפעם השנייה והשלישית היא עשתה כן בעקבות איומים מצדו כי הוא מחזיק בתמונות שלה כשהיא בעירום וכי הוא "יהרוס את חייה". במהלך פגישות אלה, המערער ליטף את גופה ונישק אותה. היא התפשטה לבקשתו ונגעה בידה באיבר מינו בעקבות הפצרותיו, והוא נגע באיבר מינה ללא הסכמתה החופשית. המערער ביקש ממנה שתכניס את איבר מינו לפיה, ומשסירבה ניסה לדחוף את פניה אל איבר מינו.

אישומים 3-6 ואישומים 8-12 – באישומים אלה יוחסו למערער מעשים אשר ביצע בשנים 2009 ו-2012 בתשע מתלוננות (בייחד "יקראו: המתלוננות). על פי אישומים אלה, המערער יצר קשר עם תשע מתלוננות ביניהן שלוש קטינות, הציג את עצמו בפניהן בתור "יעל" או "ניקו" מהסוכנות, והציע להן להצטרף לתחום הדוגמנות או המשחק, והן הסכימו. הוא ביקש מהן לעמוד מול מצלמת הווידאו בתנוחות מסוימות כשהן עירומות. שש מתלוננות נעמדו בפניו כשהן בעירום כאשר שתיים מהן ביצעו תנוחות מיניות על פי הנחיותיו. שתי מתלוננות נוספות נעמדו בפניו כשהן בבגד ים ומתלוננת נוספת סירבה להציג את עצמה אל מול המצלמה. המערער צילם את המתלוננות בעודן בעירום, שלא בידעתן.

אישום שלושה עשר – ביום 12.5.2012 התקשר המערער ל-ה.מ., הציג עצמו בתור "יעל קפלינסקי", וביקש שתתרום כסף ל"אגודה למען החתולים". המתלוננת הסכימה לתרום כסף, והיא ואחותה העבירו לחשבון בנק הדואר של מתלוננת 1 סכום כסף כולל של ₪ 650. המערער העביר את הסכום מחשבון מתלוננת 1 לחשבונו שלא בידעתה ותוך שהוא מזייף מסמך בשמה של מתלוננת 1.

גזר הדין של בית המשפט המחוזי

4. בפני בית המשפט המחוזי הונחו תסקירי קרבן עבירות של ארבע מתלוננות. יתר המתלוננות לא הסכימו לעריכת תסקיר בעניין. מהתסקירים עולה כי המתלוננות באישומים הראשון והשישי טרם הצליחו לעבד את ההשלכות והפגיעות בהן, כי הן מתאמצות להדחיק את הפגיעה, וכי ללא מענה טיפולי מתאים, פגיעות ונזקים נוספים עלולים לעלות. ביחס למתלוננות באישום 10 ו-12, עולה כי הן חוו מצוקה קשה בעקבות הפגיעה בהן והתקשו לתת אמון בסביבתן. שתיהן הרגישו אכזבה עצמית עם הבנתן כי יכלו להיפגע.

5. בפני בית המשפט המחוזי הונח גם תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער. מן התסקיר עולה כי המערער הוא בן 30, הצעיר מבין שבעה ילדים להורים גרושים, סיים ארבע שנות לימוד ומגיל 10 הסתגר בביתו. לדבריו, היה זה על רקע פגיעה מינית בו. לאורך השנים, נמנע מיצירת אינטראקציות בין אישיות, לא גויס לצבא על רקע מצבו הנפשי ולא השתלב בעבודה. שירות המבחן התרשם כי המערכת המשפטית של המערער – קבלת יחס מגון מצד אימו ובידודו החברתי – עומדים ברקע לתפיסות מעוותות של יחסים בין אישיים ובכללם ראיית הזולת כמשרת את צרכיו האישיים. קצין המבחן התרשם עוד כי למערער תפיסה מעוותת באשר למערכות היחסים הפוגעניות שניהל עם המתלוננות וכי הוא נוטה לטשטש קיומה של הפגיעה ולצמצם את חומרתה. עוד התרשם כי המערער אינו בשל לטיפול ייעודי בתחום עבריינות מין ומשכך המליץ להטיל עליו עונש מוחשי ומציב גבול.

6. ביום 12.11.2013 גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המערער. בית המשפט המחוזי קבע כי מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מין בכלל והמבוצעות כלפי קטינים בפרט היא של ענישה מחמירה. עוד נקבע כי בעבירות אלה בית המשפט נוהג להעדיף את ההגנה על הכלל על פני ההתחשבות בנסיבותיו האישיות של העבריין. בקביעת מתחם העונש ההולם שקל בית המשפט המחוזי לחומרה את התכנון שקדם לעבירות ואת "[ה]אכזריות כלפי המתלוננות כשניסה לסחטן". בית המשפט המחוזי קבע מתחמים שונים ביחס לאישומים השונים. מתחם העונש ההולם שנקבע באישום הראשון נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל; באישום השני, בין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל; באישומים 3-6 ו-8-12, בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל; ובאישום השלושה עשר, בין שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל. בתוך המתחם, שקל בית המשפט המחוזי לקולה את נטילת האחריות מצד המערער; שיתוף הפעולה בחקירה; הודאתו; עברו הפלילי הנקי; מצבו הנפשי הקשה; ונסיבות חייו החריגות ובכללן הסתגרותו בבית מגיל 11. לנוכח האמור, בית המשפט המחוזי גזר על המערער את העונשים המפורטים בפסקה 1 לעיל.

נימוקי הערעור

7. המערער טוען כי העונש שהוטל עליו הוא חמור ואינו הולם את נסיבות ביצוע העבירות משום שרובן בוצעו באמצעות האינטרנט, מבלי שהיה מגע פיזי. כן נטען כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק לנסיבות חייו החריגות ובכללן הסתגרותו בביתו והעדר השתלבות במסגרת חינוכית או תעסוקתית כלשהי; העובדה כי חווה פגיעה מינית בילדותו; שהותו בתנאי אשפוז בבית הסוהר ומצבו הנפשי הקשה. בהקשר זה נטען כי ראוי היה להזמין חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו אשר תבחן את מצבו הנפשי בעת ביצוע העבירות. עוד נטען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שנתן משקל רב לתסקיר שירות המבחן לפיו המערער לא בשל לטיפול.

8. בדיון לפנינו חזר המערער על נימוקי הערעור והדגיש את נסיבותיו האישיות, מצבו הנפשי הקשה, ואת היזקקותו לטיפול.

9. המשיבה טוענת כי העונש שהושת על המערער חורג לקולה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה. נטען כי המתחמים שקבע בית המשפט לגבי האישומים השונים ולגבי האישום השני בפרט, אינם מבטאים את חומרת העבירות בהן הורשע. בהקשר זה נטען עוד כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק לנסיבות ביצוע העבירה ובכללן התכנון המדוקדק והמתחכם שערך המערער הכולל איסוף מידע מקדים על המתלוננות וההתחזות לאישה תוך שימוש בתוכנה לעיוות קול; האכזריות שבאיום בפרסום תמונותיהן של המתלוננות בעירום; ריבוי המתלוננות והפגיעות בהן. עוד נטען כי לנוכח טיב העבירות ונסיבות ביצוען יש לתת משקל נמוך ביותר לנסיבותיו האישיות של המערער. לבסוף, המשיבה טוענת כי גם בהתחשב במתחמי העונש שקבע בית המשפט, העונש הכולל מקל עם המערער.

10. בדיון לפנינו טענה המשיבה כי המערער טרם שילם את הפיצוי למתלוננות וכי במקרה הנוכחי יש לתת משקל רב יותר לפגיעה במתלוננות מאשר לנסיבותיו האישיות של המערער והפגיעה הצפויה לו בעקבות המאסר.

תסקיר שירות מבחן

11. ביום 17.11.2014 הוגש לנו תסקיר שירות מבחן משלים בעניינו של המערער. מן התסקיר עולה כי המערער שהה במסגרת מחלקה פתוחה במרכז לבריאות נפש לאחר שהתקשה להשתלב בבית הסוהר מעשיהו ולאחר שמצבו הנפשי הידרדר. במסגרת האשפוז במרכז לבריאות נפש, הוא השתתף בשיחות טיפוליות שבועיות. מדיווח עדכני מיום 6.11.2014 עולה כי המערער שוחרר מאשפוזו במחלקה הפתוחה במרכז לבריאות נפש ונמצא כיום במעקב פסיכיאטרי בבית הסוהר מעשיהו. המערער אובחן כסובל מהפרעת הסתגלות ומהפרעת אישיות, נמצא בהשגחה עקב סיכון אובדני ומטופל תרופתית.
12. מהערכת מסוכנות מינית שנערכה בעניינו, עולה כי הוא נוקט בגישה מניפולטיבית ביחס לעבירות ומצמצם את חומרתן ואת מידת התחכום שהפעיל בביצוען. מנגד, הוא בוחר להציג את עצמו כבעל מוגבלות ונכות נפשית. רמת המסוכנות המינית שלו נמצאה בינונית עד גבוהה לטווח הארוך. המרכז להערכת מסוכנות התרשם כי ישנו צורך נרחב בטיפול ייעודי לעברייני מין, אך המערער הביע אי רצון בטיפול כאמור.
- דין והכרעה
13. לאחר שעיינו בהודעות הערעור, בגזר הדין של בית המשפט המחוזי ובתסקירי שירות המבחן, ולאחר ששמענו את טיעוני הצדדים בפנינו, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעורים להידחות. כידוע, ערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבע על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים (ר"ל טרייגר נ' מדינת ישראל (29.1.2009); ר"ל אבו סביח נ' מדינת ישראל (4.3.2009); ר"ל פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2009); ע"פ 9437/08 אלגריסי נ' מדינת ישראל (12.5.2009)), המקרה הנוכחי אינו נמנה על אותם המקרים המצדיקים התערבות, כפי שיובהר להלן.
14. כאמור, המעשים בהם הורשע המערער קשים וחמורים הם, ודומה כי אין צורך להכביר מילים על חומרתם. המערער ביצע מעשים מגונים במספר רב של מתלוננות, אשר חלקן היו קטניות. הוא ניצל את רצון להיכנס לתחום הדוגמנות ורימה אותן בדרכים מתחכמות כדי לספק את צרכיו. הוא פגע בפרטיותן כאשר צילם אותן בעירום ללא ידיעתן ותוך שהן מבצעות תנוחות, לעיתים מיניות, על פי דרישתו. בחלק מן המקרים הוא איים עליהן לפרסם תמונות אלה. האישום השני הוא החמור מבין שאר האישומים. לפי עובדות האישום זה, המערער ניצל קטינה ואילץ אותה להיפגש עמו, תוך שאיים עליה לפגוע בפרטיותה בדרך של פרסום תמונותיה בעירום, וביצע בה מעשים מגונים. מקובלת עלי קביעת בית המשפט המחוזי כי יש בהתנהגותו זו של המערער מידה של אכזריות. ניתן בנקל להבין את המצוקה אותה חשה המתלוננת כאשר מחד גיסא לא רצתה להיפגש עם מי שפגע בה מינית, ומאידך גיסא חששה לא להיפגש עמו שמא יפיץ את תמונותיה בעירום. המערער הורשע באישום זה גם בניסיון לביצוע מעשה סדום, אשר העונש שלצדו מגיע לחמש שנות מאסר בפועל. ריבוי העבירות וריבוי המתלוננות וכן נסיבות ביצוע העבירות מלמדים על כך כי העונש שהוטל עליו עושה עמו חסד במידת מה ולבטח לא חורג מן העונש הראוי. אשר לנסיבותיו האישיות של המערער, לא ניתן לומר כי השיקולים שהעלה המערער נעלמו מעיניו של בית המשפט המחוזי, וניכר כי הוא נדרש להם בגזר דינו (עמ' 22 לגזר הדין). לולא נסיבות אלה, היה צפוי המערער לעונש חמור יותר.
15. יחד עם זאת, לא מצאנו מקום לקבל את הערעור שכנגד ולהחמיר בעונשו של המערער, גם אם הוא מקל במידת מה,

וזאת בהתחשב בנסיבותיו האישיות המיוחדות ובמצבו הנפשי הקשה. כאמור בתסקיר שירות המבחן, המערער לאורך השנים, נמנע מיצירת אינטראקציות בין אישיות, לא גויס לצבא על רקע מצבו הנפשי, לא השתלב בעבודה ומגיל 10 הסתגר בביתו. תסקיר שירות המבחן המשלים שהוגש בעניינו מצביע על כך שהוא אושפז משך תקופת מה במרכז לבריאות נפש לאחר שמצבו הנפשי הידרדר. כיום, הוא סובל מהפרעת אישיות ומהפרעת הסתגלות, נמצא תחת השגחה ומקבל טיפולים תרופתיים. גם לא מצאנו מקום לזקוף לחובתו את אי רצונו להשתלב בהליך טיפולי ייעודי לעברייני מין וזאת לנוכח מצבו הנפשי. לנוכח האמור, מצאנו כי בית המשפט המחוזי ערך איזון ראוי בין חומרת העבירות בהן הורשע המערער מחד לבין נסיבותיו האישיות המיוחדות מאידך. משכך, החלטנו להשאיר את העונש על כנו.

16. סוף דבר, שני הערעורים נדחים בזאת.

ניתן היום, י"ג בטבת התשע"ה (4.1.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט